

Š KONVENCIJE DELAVSKE FEDERACIJE

Sam Gompers je počastil vstaje v vrstah American Federation of Labor. — Pristaša Davisa je stavil na čelo komiteja ter priporočil mir. — Sedaj izjavlja, da ni bil nikdo prisiljen glasovati za La Folletta. — Formalno je objavil, da se bo moral kmalu umakniti. — Zaenkrat se še ne more domnevati, kdo bo Gompersov naslednik.

Poroča John J. Leary.

El Paso, Texas, 18. novembra. — Samuel Gompers, ki je otvoril štiri in štirideseto letno konvencijo American Federation of Labor, je obvestil delegate, da ni več daleč čas, ko ho moral prenehati poslovati kot predsednik organizacije.

Značilno je bilo prvo imenovanje Gompersa na konvenciji. Imenoval je John Sullivana iz New Yorka, načelnikom komiteja za pravila, nakar je bil Sullivan še imenovan načelnikom komiteja, ki je pozneje sprejel delegate mehiške delavske organizacije.

Značilnost tega počaščenja Sullivana leži v dejstvu, ker je bil eden onih, katere so nameravali vreči iz organizacije raditega, ker je zapustil tabor La Folletta ter stopil v tabor Davisa v zaključnih dneh zadnje narodne kampanje.

Ta akcija je definitivno dokaz, da hoče Gompers pozabiti vse, kar je bilo, v kolikor pride v poštev zadnja predsedniška kampanja in da je pripravljen počastiti člane, ki so javno nasprotovali akciji federacije v Atlantic City tekom preteklega poletja, ko se je odobrilo kandidaturu La Folletta in Wheelerja.

Obvestilo Gompersa, da namerava v kratkem resignirati, je prečital konvenciji William Green, na posebno prošnjo Gompersa. Vsebovalo je tudi prošnjo za soglasje in mir v vrstah organiziranega delavstva ter svarilo pred nevarnostjo, da bi skušala federacija vsiljevati svojim članom politična prepričanja.

Nikdo ni še definitivno objavil svoje kandidature kot naslednik Gompersa, a trije možje, katere se največkrat omenja, so podpredsednik Matej Woll, podpredsednik Richard, predsednik United Garment Workers in podpredsednik William Green, tajnik in zakladničar United Mine Workers of America.

Kandidatura Wolla, ki se še ni odločil, je skoro definitivno ugotovljena. Oni, ki se zavzemajo za Richarda in Greena, vpoštevajo stališče Johna Lewisa, podpredsednika United Mine Workers, ki bo prišel semkaj danes ali v sredo. Če bo odobril kandidaturu Greena, bo slednji najbrž sprejel ponudbo, in v tem slučaju bo Richard izločen. Če bi pa Lewis vztrajal, da ostane Green tam kjer je, bi postal Richard kandidat za to mesto.

Lewis, ki je pred tremi leti nasprotoval Gompersu na konvenciji v Denverju, je sam označen kot kandidat, a boljše informirani izjavljajo, da ne bo iskal tega mesta, neglede na prilike, da postane delavski tajnik v kabinetu predsednika Coolidge-a.

Jamesa Duncana iz Bostona ter Daniela Tobina iz Cambridge-a, Mass., ki sta podpredsednik in zakladničar organizacije, se tudi omenja, a ne tako pogosto. Duncan bi rad sedel na predsedniški stoliček. Tobin je brezbržen ter ga bolj veseli ostati na čelu organizacije teamsterjev. Jacob Fisher, najboljši politik v svetu, je definitivno izjavil, da nima namena nastopiti kot kandidat za predsedniško mesto.

Objava Gompersa je bila uзорno vzporedna. Najprvo je govoril na kratko z glasom, kateremu je manjkalo ognja in sile prejšnjih let. Nato, prvičkrat v več kot štiridesetih letih, tekom katerih je odpravljal konvencije, je potegnil iz žepa rokopis ter pozval Greena, naj ga prečita.

Dokument se je pričel s kratko zgodovino federacije ter njenim uspehom kot povsem prostovoljno združenje. V nadaljnjem poteku izjave se glasi:

"Nobene trajne koristi ni mogoče črpati iz vsiljenja. Kadar skušamo vsiliti kaj, raztrgamo stvar, ki je združena na nepremagljivo."

To izjavo so smatrali delégatje kot prošnjo, naj se ne uporabi nikakih represalij proti voditeljem, ki so odpadli od La Folletta ter kot svarilo proti predlogu Building Trades departmenta, naj se suspendira bratovščino tesarjev, ker se ni pokorila postavam federacije. Delegati pa niso bili pripravljeni na izjavo, ki je sledila temu.

Eksekutivni svet je izjavil v svojem poročilu, predloženemu včeraj:

"Opozoriti moramo ter poudariti hočemo točko tako, da bo vzvišena nad vsak nesporazum, — pot v demokraciji v industriji ni pot, katero more hoditi delo samo. Demokracija v industriji vključuje sodelovanje in sodelovanje vseh koristnih elementov.

"Dočim še vedno obstajajo velike skupine delodajalcev, zavzemajoče despotično stališče, ki zanikuje delu celo najbolj bistvene in osnovne pravice, se je vendar napredovalo v smeri proti demokraciji.

"Čeprav obstajajo skupine delodajalcev, ki še vedno nočejo priznati pravice delavcev, da se prosto organizirajo in da jih zastopajo možje, katere si sami izberejo,

VELIKANSKI POŽAR V ATLANTIC CITY, N. J.

Dva hotela, Bothwell in Senator sta pogorela do tal in škoda znaša poldrugi milijon dolarjev. Dva človeka sta umrla in sedaj iščejo v razvalinah trupla štirih nadaljnjih.

Atlantic City, N. J., 18. nov. — Dva človeka sta se smrtno ponesrečila in štiri pogrešajo vsled velikanskega požara, ki je uničil Bothwell in Senator hotela ter dolgo časa ogrožal številne lepe privatne hiše ob obali. Požar je danes zjutraj ugasil po napornem delu ognjegaščev, ki so bili na delu celih deset ur. Domneva se, da je odpravljena vsaka nadaljnja nevarnost, da bi se ogenj razširil.

Od obeh hotelov ni ostalo nič drugega kot del zidov in Casino na slavnem Jeklenem pomolu je bil skoro popolnoma uničen. Izgubo cenijo na poldrug milijon dolarjev.

Petsto gostov v obeh hotelih, nekateri le površno oblečeni, je pribežalo na varno po koridorjih, polnih dima. Tako hitro so se plameni razširili, da je bilo do časa, ko je dospela požarna bramba z jetih več ljudi v zgornjih nadstropjih ter jih je bilo treba rešiti z lestvicami.

Številne presenetljive rešitve se bile izvedene v velikem mrazu, kajti ognjegašci so morali nositi na prosto ljudi, ki so se onesvestili v dimu.

Pet ognjegaščev so morali prevesti v bolnico, ker so trpeli vsled dima in manjših poškodb. James Benet, star osmdeset let, doma iz New Yorka, čuvaj v hotelu, je bil sam v svoji sobi, ko je izbruhnil požar. Skušal je pobegniti, a izven sobe je že gorelo in padel je eno nadstropje ter se pri tem tako močno poškodoval, da je eno uro pozneje umrl v bolnici.

Kapitan ognjegaščev, MacMenamin, ki je spravljal Bennetta iz gorečega hotela, se je vrnil k požaru ter se je baje zadušil v dimu, ker ga pogrešajo.

Cela požarna bramba Atlantic City-ja in nadaljni oddelki iz Philadelphia in okolice so se borili proti požaru, ki se je pričel v gorjem nadstropju hotela Bothwell. Pihal je močan veter in plameni so se hitro razširili na hotel Senator ter ogrožali še številna nadaljnja poslopja v bližini.

Vzrok požara danes še ni bil določen, vendar pa se domneva, da ga je zanetila tleča cigareta, katero je kak nepazen človek vrgeel brezskrbno proč.

GOVERNER SMALL OTOŽEN.

Chicago, Ill., 18. novembra. — Governerja Smalla iz Illinoisa dože, da je kot državni zakladničar poveril na škodo države dva milijona dolarjev.

je vendar zaznamovati napredek v smeri proti resnični industrijalni demokraciji."

Poročilo uradnikov federacije, predloženo tekom poldneva, je kazalo izgubo članstva, ki se je pričela leta 1921 ter šla naprej do leta 1924.

Poročilo izvrševalnega sveta zahteva med drugim:

Intenzivno kampanjo za amandment k zvezni ustavi, s katerim bo omogočena zakonodaja za varstvo otrok v industrijah. Amendment k Clayton protitrušni postavi, ki bo prepovedoval injunkcije v delavskih sporih. Od mednarodnih unij zahteva, naj določijo kako obliko zavarovanja članov. Zahteva nadalje sprejem Kelley-jeve predloge za povečanje plač poštinih uslužbencev ter imenovanje strokovnega unijonista na čelo Poklicnega Vzgojnega sveta.

Tisoč delegatov konvencije mehiške delavske federacije, ki je bila otvorjena v ponedeljek v Juarezu, je prišlo preko mednarodnega mostu četrtaj popoldne, in delegati so se udeležili skupne seje z Amerikanci. Seja je bila v glavnem posvečena izrazom častitk.

POLOŽAJ V ITALIJI IN NA ŠPANSKEM

Socijalistični italijanski poslanec Turati je izjavil, da se bliža režim Mussolinija svojemu koncu. — Pričakuje se, da bo se španska armada uprla ter strmoglavila vlado. — V zgodovini je bilo vedno težko spraviti v soglasje teror in pravico. — Vsiljevanje "domoljubne zveze".

Milan, Italija, 18. novembra. — Poslanec Filippo Turati, voditelj neodvisnih socijalistov, je imel včeraj na nekem socijalističnem sestanku govor, v katerem je rekel, da bo fašizem v najkrajšem času propadel. Govornik je dostavil, da bo temu padcu sledila "prehodna" vlada.

"Vsled tega," je izjavil, "ne smejo pričakovati socijalisti, da bodo zavzeli vodilno mesto, pač pa bodo sodelovali z onimi, ki bodo poklicani, da tvorijo tako prehodno vlado. Povsem naravno vključuje to odpuščanje gotovega dela programa ter zavlečenje gotovih reform, katere so si socijalisti že dolgo želeli. Z drugimi besedami, treba bo slediti politiki kompromisnih eksperimentov."

Poslanec Turati je koncem svojega govora še nadalje izjavil, da morajo neodvisni socijalisti s počasnim in vztrajnim delom zopet pridobiti izgubljena tla ter zopet uveljaviti proporcionalni sistem političnih volitev. Končal je s pozdravom na vse "žrtve in mučenike" teh idealov, predvsem pa Matteotti-ja, ki je s svojo žrtvijo položil temelj za bodočnost Italije, to je Italije, ki bo spravljena sama s seboj, z drugimi narodi in civilizacijami.

Rim, Italija, 18. novembra. — Poslanec Lanza di Trabia, je v pismu na fašistovski strankarski direktorat objavil svoj izstop iz stranke ter izjavil, da ne more še nadalje odobravati fašistovskega programa "nestrpnosti in nasilja".

To resignacijo smatrajo za važno, kajti Lanza di Trabia je eden glavnih pribočnikov prejšnjega ministrskega predsednika Orlando. Odstop poslanca razlagajo tako, da se bo Orlando poslužil prve prilike, da glasuje proti kabinetu in ta prilika se mu bo najbrž nudila v debati glede državnega proračuna.

Pariz, Francija, 18. novembra. — Če se bo španski kralj Alfonz odločil vrniti se k ustavni vladi, da stopi na mesto vojaškega direktorata pod Primo de Rivera, bo našel le "enega samega politično solventnega državnika", ki bo pripravljen sprejeti silo iz njegovih rok, soglasno s Santiago Albo, prejšnjim ministrom za zunanje zadeve.

Alba je pobegnil iz Španske malo pred državnim preobratom, katerega je vpriporil de Rivera.

Dal je nadalje izraza svojemu domnevanju, da španska armada ne bo dopustila, da bi bila krompiritarana vsled grdega izjalovljenja častihlepnih vulgarecev, kot je general de Rivera, temveč, da se bo držala svoje tradicije o bratstvu z narodom.

Govorec o zadnjem zatrtju izbruhov v Barceloni in obsodbam sindikalistov, ki so skušali pobegniti preko meje, je rekel Alba:

"V zgodovini je bilo vedno težko spraviti v soglasje teror in pravico. Inkvizicija je nudila jamstvo respekta do postave, ki je bil dosti večji kot je respekt skupine generalov srednje vrste, radi katerih moramo zardeti sramu pred svetom."

Glede maroške politike, katero zasleduje vojaški direktorat, je rekel:

"Oni, ki so nasprotovali moji politiki ter zahtevali, naj me ustrele kot izdajalca dežele in sovražnika armade, na čelu jim največji šarlatan, Rivera, se vračajo sedaj k moji politiki s cinizmom, ki je brez primere v španski zgodovini. Vračajo pa se le toliko, da zapojejo svoj lastni rekvijem, kajti izgubili so vsako priliko za miro-ljubno rešitev položaja."

"Španska armada je izgubila po činih špartanskega junaštva več pozicij v Lau dolini v Maroku. Ko se je katastrofa razvijala, je vsiljeval diktator španski propagando o "domoljubni zvezi", ki je bila bolj smešna kot propaganda kateregakoli politikov starega režima."

VELIKANSKA PRODUKCIJA OVRATNIKOV.

Washington, D. C., 16. nov. — Leta 1923 se je izdelalo v Združenih državah nad 187 milijonov možkih ovratnikov. Na vsakega možkega v Združenih državah jih je torej prišlo po pet. Ovratniki predstavljajo vrednost 30 milijonov dolarjev.

NAROČNIKOM V NAZNAJJE.

Pretečeni teden smo razposlali vsem naročnikom "Glas Naroda" stenske koledarje. Če ga slučajno kateri ni dobil, prosimo, da nas o tem obvesti.

ZBORNICA NI SPREJELA SEIPELOVIH POGOJEV

Avstrijski parlament ni hotel sprejeti pogojev dosedanjega ministrskega predsednika Seipela. — Reorganiziranje Grabskijevega kabineta.

Dunaj, Avstrija, 18. novembra. — Avstrijski parlament ni hotel sprejeti pogojev dosedanjega ministrskega predsednika dr. Ignatza Seipela in vsled tega je Seipel izjavil, da ne bo storil novega kabineta.

Njegov naslednik je postal saleburški advokat dr. Rudolf Ramek. Prevezel je kancersko mesto ter izbira člane svojega ministrstva. Ramek je bil v Seipelovem kabinetu notranji minister.

Z odstopom dr. Seipela so mednarodni imperijalisti doživeli hud poraz.

Seipel je bil slepo orodje v njihovih rokah ter se je brez pogojno pokoril njihovi volji.

Varšava, Poljska, 18. nov. — Grabskijev kabinet je bil reorganiziran. Minister brez portfelja in podpredsednik poljskega ministrstva je postal Stanislaw Trugutt.

Njegova naloga bo utrditi stališče Grabskijeve vlade, posebno v zapadnih provincah, kjer imajo komunisti velik vpliv.

DVA MEHIŠKA MORILCA OB SOJENA NA SMRT.

Mexico City, Mehika, 15. nov. — Danes zjutraj sta bila obsojena na smrt Alejo Garcia in Francisco Ruiz, ker sta usmrtila Mrs. Rosalie Evans, katera je bila rojena v Ameriki.

Obravnava je trajala dolgo časa, in porotniki so se vso noč posvetovali.

OBJAVLJENJE DOHODNINSKIH DAVKOV JIM NE DIŠI.

Washington, D. C., 17. nov. — Trgovske zbornice dežele, ki zastopajo interese velekapitala, zahtevajo, naj se razveljavi določba, s katero se je dovolilo objavljanje svot, katere plačujejo bogatini v obliki dohodninskega davka.

(S kapitalističnega stališča je ta zahteva povsem umljiva).

CAILLAUX IN MALVY STA BILA OPROŠČENA

Poslanska zbornica je odglasovala, naj se izpusti iz ječe dva bivša francoska državnik, ki sta bila obtožena zveze s sovražnikom.

Pariz, Francija, 18. novembra. — Francoski senat je sprejel danes z veliko večino amnestijsko resolucijo glede oprostitve bivšega ministrskega predsed. Caillauxa in bivšega notranjega ministra Louis-a Malvy-ja.

Takoj začetkom vojne sta bila obtožena, da ovirata francosko armadno vodstvo v njegovem delovanju in dolžni so ju celo zvez s sovražnikom.

Ker je Caillaux dobil nazaj vse državljanske pravice, bo brez dvoma poskušal priti v parlament.

Clemenceau je že izjavil, da ho napel vse sile, da se kaj takega ne bo zgodilo.

Najvišji vojni svet bo skušal izvesti odloke ženevske konference, posebno pa tiste, ki se tičejo sklicanja nove razoroževalne konference.

MOSKVA BO DOBILA PODULIČNO ŽELEZNICO.

London, Anglija, 17. novembra. — V London je došel poseben odbor moskovske mestne občine, ki se bo začel pogajati z londonskimi firmami glede zgraditve poduličnega prevoznega sistema v Moskvi.

Gradnja železnice bo veljala 30 milijonov dolarjev. Nadalje bo odbor nakupil več sto omnibusov in motornih trukov.

PETSTO ŽRTEV POTRESA.

Batavia, Java, 17. novembra. — V sredo se je pojavil tukaj močan potres, ki je zahteval 510 človeških žrtv. Več vasi je bilo razdejanih.

FRANCOZI SO VRNILI NEMCEM ŽELEZNICE.

Essen, Nemčija, 17. novembra. — Opolnoči so francoske oblasti izročile Nemcem upravo nad železnicami v bivšem zasedenem ozemlju. Danes zjutraj se je veliko nemških uradnikov vrnilo na svoja prejšnja mesta.

DENARNA IZPLAČILA V JUGOSLAVIJI, ITALIJI IN ZASEDENEM OZEMLJU.

Danes so naše cene sledeče:
JUGOSLAVIJA:

1000 Din. — \$15.40 2000 Din. — \$30.80 5000 Din. — \$76.00

Pri nakazilih, ki znašajo manj kot en tisoč dinarjev računamo posebej 15 centov za poštino in druge stroške.

Razpošilja na zadnje pošte in izplačuje "Poštni čekovni urad".

ITALIJA IN ZASEDENO OZEMLJE:

200 lir \$ 9.90 500 lir \$23.75
300 lir \$14.55 1000 lir \$46.50

Pri naročilih, ki znašajo manj kot 200 lir računamo posebej po 15 centov za poštino in druge stroške.

Razpošilja na zadnje pošte in izplačuje Ljubljanska kreditna banka v Trstu.

za posiljavo, ki presegajo PETTISO DINARJEV ali pa DVATISO LIR dovoljujemo po možnosti še poseben dopust.

Prosim, Dinarjem in Liram sedaj ni stalna, menja se večkrat in ne upoštevamo; iz tega razloga nam ni mogoče podati natančne cene vnapre računamo po ceni tistega dne, ko nam pride pošlani denar v roke.

OŠILJATVE PO BEZOJAVNEM PISMU IZVRŠUJEMO NAJKAJŠEM ČASU TER RAČUNAMO ZA STROŠKE \$1.

Slede izplačil v amer. dolarjih glejte poseben oglas v tem listu

Denar nam je poslati najbolje po Domestic Postal Money Order ali po New York Bank Draft.

Banca Adriatica v Trstu je prenehala poslovanje za nedoločen čas. Naša denarna nakazila izplačuje in razpošilja v zasedenem ozemlju Banca di Credito di Lubiana v Trstu, to je podružnica Ljubljanske kreditne banke.

Razume se, da mi odgovarjamo popolnoma za vsako nam poverjeno pošiljavo dokler se ne izplača naslovniku, in da se bo denar tudi v bodoče točno in v redu izplačeval kakor dosedaj.

FRANK SAKSER STATE BANK

82 Cortlandt Street,

New York, N. Y.

Telephone: Cortlandt 4887.

Upravništvo.

"GLAS NARODA"

SLOVENSKE DAVLJE

Owned and Published by

Kingside Publishing Company,
(A Corporation)

FRANK SAKSER, President

LOUIS BENEDIK, Treasurer

Place of Business of the Corporation and Address of Above Officers:
82 Cortlandt Street, Borough of Manhattan, New York City, N. Y.

"GLAS NARODA"

(Voice of the People)

Issued Every Day Except Sundays and Holidays.

Za leto leta volja list za Ameriko	Za New York za leto leta	\$7.50
in Kanada	Za pol leta	\$3.50
Za pol leta	Za inozemstvo za leto leta	\$7.50
Za leto leta	Za pol leta	\$3.50

Subscription Yearly \$6.00

Advertisement on Agreement

"Glas Naroda" izhaja vsaki dan izveniš nedelj in praznikov. Dopolni, brez podpisa in osebno se ne priobčujejo. Denar naj se blagovito pošilja po Money Order. Pri spremembi kraja naročnikov, prosimo, da se nam tudi prejšnji bivališče nanaša na, da hitreje najdemo naslovnika.

"GLAS NARODA"

82 Cortlandt Street, Borough of Manhattan, New York, N. Y.

Telephone: Cortlandt 2274

AMERICAN PRINTING CO.

TRADES UNION COUNCIL

NEW YORK CITY

DIKTATORJI V STISKAH

Skraino razveseljive novice prihajajo iz Italije in Španije.

Naroda obeli dežel sta se naveličala trinoštva diktatorjev. Musolinija, njegovih banditov in diktatorja de Rivera, ki se je polastil na Španskem vrhovne sile ter pričel strahovladati, ki je poglaval v prognanstvo najbolj odlične in razborite duhove moderne Španije.

Moč Mussolinija se je pričela majati v trenutku, ko se je izvedelo za podrobnosti odvdenja ter živinskega umora socijalističnega poslanca Matteotti-ja, ki je nameraval razkrinkati fašistovske lopovščine in sleparije.

Njegovo stališče se je v zadnjem slučaju še bolj oslabilo, in njegovi nasprotniki, ki so nekaj časa molčali ter čakali boljših časov, so zopet pričeli drzneje dvigati glavo ter zbirati krog sebe vse elemente, ki so siti fašistovskega nasilja in naravnost prismojenega bahavstva.

Diktator, ki si je omislil mladega leva, simbol moči in vladarske sile, ter se vozil žnjim naokrog kot kak pajac iz cirkusa, ne ve danes, če bo jutri še na krmilu, a zaveda se prav dobro, da je dosegel zenit svoje polnomoči in da vodi sedaj pot navzdol, v prepad brezpomembnosti in pozabljenja.

Njegova slava ni dolgo trajala. Moč, ki ima na svoji vesti toliko zločinov nasilja ter brezobzirnosti napram vsem, ki ne trobijo v njegov rog, bo izginil kot so izginili vsi tirani starega veka, srednjega veka in modernih časov, od Dioniza pa do Napoleona in Porfirija Diaza.

Nasilje in pravica ne moreta nikdar hoditi isto pot, ne moreta služiti istim ciljem in stremljenjem.

Vsled tega mora tiranstvo propasti, prej ali slej, in ni ga mogoče vzdržati niti s tem, niti z onim sredstvom, kajti vest naroda se končno predrami ter zahteva strog obračun.

Ista prikazen se nam nudi na Španskem. General precej srednjega kalibra, Primo de Rivera, je strmoglavil ustavno vlado ter stopil na čelo direktorata, ki je v zadnjem času vodil usode Španije, nekdanje svetovne sile, ki pa je izgubila skoro vse svoje kolonije ter obubožala.

Šele svetovna vojna je pomagala Španski na noge, ker je ostala nevtralna ter ustanovila nove industrije, ki so bile preje nepoznane v deželi žarkookih senjorij.

Neposredni vzrok padanja ugleda sedanjega španskega diktatorja je ponesrečena kampanja v Maroku, ki je stala Španije že dosedaj toliko krvi ter spravila deželo v velikanske dolgove.

Umakniti se iz Maroka bi pomenjalo priznati poraz. Tega pa noče španska vlada, ker bi izgubila še ono trohico ugleda, katerega uživa med narodom. Nadaljevati s kampanjo pomenja upropasti deželo.

Ni čuda, da se Riveri tresejo hlače. Hlačke pa se tresejo tudi kralju, kajti kadar bo prišel obračun, bo prišel tudi konec njegove slave. Število kraljev brez joha se bo pomnožilo in obenem tudi pomnožilo število kraljevskih gostov, ki posejajo kavarne in kabarete v Montmartu ter sanjajo o pretekli veličini in slavi.

Dopisi.

Barborton, O.

Cenjeni mi urednik, prosim, da priobčite ta moj dopis, ali naj ga čitatelji imenujejo že kakor se jim zabljuje.

Iz Barbortona je jako malo dopisov v Glas Naroda. Da pa ne bodo čitatelji in naročniki mislili, da mogoče v Barbortonu ni nobenega naročnika ali čitatelja Glasa Naroda, povem, da je ta list v naši naselbini jako priljubljen in razširjen, zato tudi ima naročnikov dosti. Naša naselbina je javnosti jako znana. To leto je bilo tudi dosti dopisov iz naše naselbine, če ne ravno v listu Glas Naroda, pa v drugih katoliških listih, največ pa v Prosveti. Sedaj pa tudi v teh listih ni nobenega dopisa. Jaz sem tudi naročnik Prosvete in Glas Svobode (nisem pa Edinosti). V Prosveti že nisem dolgo čital

dopisa iz naše naselbine. Kaj je temu vzrok, da se naš barbertonski pisec nič ne oglasi, dasi se včasih rad pobaha, kako smo napredni. Bogme, istina je, da smo zelo aktivni, kar pa ni nič ne šeste.

Zatorej sem se jaz namenil nekoliko poročat v Glas Naroda iz našega barbertonskega gnezda. Novic in drugega zanimivega je tukaj v naši naselbini dosti. Kar se dela tiče, se ne moremo nič kaj pohvaliti. Kot drugod, tako je tudi pri nas slabo z delom. Zatorej ne svetujem nobenemu sem hoditi. Če pa katerega veseli obiskati našo naselbino, naj le pride pogledat. Tukaj smo Slovenci različnega mišljenja. Eni se zavzemajo za cerkve, drugi so proti, tretji smo pa nepristranski. Vsek pa svoje Boga molimo, zato imamo različne cerkve v naselbini. Na vsakem

kornarju je skoraj gotovo te ali one vere cerkev. K angleški cerkvi sv. Augustina tudi Slovencev dosti pripada. Cerkev je premajhna, zato so pričeli novo graditi. Škof je prišel 12. oktobra nekoliko blagosloviti, čeravno še ni dogotovljena. Cerkev bo velika, zato bo tudi dosti denarja potreba. Za denar ali kolekto so pa tudi že razdelili posebne moderne koverte z dvema predalčkoma. Takih kovert je še meni nekdo poslal kar skupaj dve taksji, dasi jih še nisem in ne bom jaz rabil.

Tukajšnji Slovaki gradijo katoliško šolo, katero je tudi škof 26. oktobra blagoslovil. Škofa so sprejeli in mu čast izkazala vsa tukajšnja slovaška in in hrvaška društva. Društvo sv. Martina, štev. 44 JSKJ, se ni udeležilo, dasi je bilo vabljeno. To društvo je nepristransko ter se ne vtiče ne v verske ne v politične stvari.

Kdor obišče našo naselbino, se bo že sam prepričal, koliko smo napredni.

Dopisnik v Prosveti je prav posebno in najbolj bombardiral slovenski katoliški šoh, ki so ga priredili tukajšnji katoličani. Ime novali je shod za križkraj komedijo in opisal tukajšnjo Uršo, kako je zlato cekine pobirala za Mercina itd.

Ni moj namen, da bi preveč pisca kritiziral, čeprav je dobro malo kritike v tem oziru. Shoda pa tudi ne bom zagovarjal, ker mene ni toliko brigalo, kako so paradržali kot našega pisca.

Omeniti moram, da je bil tudi socijalistični shod oziroma piknik in prišel je govornik iz Chicago, eden pa iz Clevelanda. Čudno se mi vidi, kako da je bil o tem takoj v listu, dasi se je prej ustil in priporočal, kaj bo in za kakšen napredek bosta govorila govornika. Našega pisca ni bilo, da bi malo razločeval in opisal, vsaj sedaj, ko so bile predsedniške volitve kako naj voli delavce itd. S tem bi vsaj pokazal javnosti, da zna tudi kaj pameten in poučljiv dopis pisati.

Od našega dopisnika ni še noben kaj poučljivega čital. Nekateri se hvalijo in tolčejo po prsih, pokazali pa še niso trohice napredka za splošen blagor in korist. V mnogih slučajih pa blatijo svoje lastne ljudi s tem, da jih nazivajo z neumnim in nezavedno maso, namesto da bi ljudstvo izobrazili. Taki ljudje vpijejo, da so naprednjaki, ampak ne za narod. Narod bi radi vodili v naselbini, v mnogih slučajih pa ne znajo brzdati sami sebe.

John Balant.

Avella, Pa.

Tukaj smo pogrešali rojaka Tony Prijatelja štiri tedne. On je nedoma izginil in je tudi precej zmeden govoril, predno je odšel. Pričakovali smo tudi, da si je naredil konec življenju, kar se je tudi zgodilo. Dne 12. novembra je končno našel neki človek, ki je bil na lov, obesnega, nedaleč od tukaj. Pokojni je bil star 35 let, doma iz vasi Zabukovje, fara St. Rupert na Dolenjskem. V starem kraju zapušta mater in eno sestro. Bil je član S. N. P. J. Imel je tudi malo hišo in nekaj denarja prihranjenega, kar znači, da ga ni beda gnala v smrt. Med rojaki je bil zelo priljubljen, samo to napako je imel, da je preveč kršil 18. amendment. To napaka imamo pa večinoma vsi.

Z delom gre slabo tukaj. Štiri premogorovi že dalj časa počivajo, dva pa še obratujeta. Eden obratuje s polno paro, drugi je pa že tudi začel pomalem obratovati.

Frank Hribar.

Oregon City, Ore.

Kot večletni naročnik vašega lista "Glas Naroda", prosim, da mi odstopite malo prostora. Dolgo sem že čakal poročila iz tukajšnje slovenske naselbine, pa se nobeni ne oglasi, zato sem se jaz namenil malo opisati tukajšnje razmere. Zaradi dela je tukaj bolj slabo, pa sedaj mislim, da bo boljše, ker so volitve dobro izpadle, pa ne za nas delavce, ampak za izkoriščevalce in oderuhte.

Le vzemimo naprimer, koliko pisanja in govorjenja je bilo pred volitvami pa vse ni nič pomagalo. Kar je bilo dobrega, je bilo zavr-

ženo, slabo pa zopet vse na vrhuncu prišlo. Mislim, da smo tujezemci večinoma dobro volili, ampak nas je premalo. Tukaj rojnih je več. V državi Oregon so jako čez inozemce. Najrajši bi nas kar žive požrli. Najhuja je pa K. K. K. organizacija. Štiri ali pet let nazaj, ne vem prav natanko, so prvič pisali v tukajšnjem časopisu, da bi nobeno drugo časopisje ne smelo izhajati kakor samo v angleškem jeziku, pa jim je vse skupaj propadlo. Potem si si spet nekaj izmislili zaradi privatnih šol. Zopet ni bilo nič, čeravno so imeli K. K. K. govornika na svoji strani. In sedaj, ko smo imeli volitve, so si zopet nekaj novega izmislili, in sicer samo tukaj v Oregon državi, namreč, da bo moral vsak inozemec znati angleško pisati in čitati, drugače ne bo smel voliti. Vidi se, kako hočejo imeti svoje postave, pa mislim, da jim bo tudi to vse pogorelo, ker vsaki predlog, ki ga ta organizacija predlaga, je zoper ustavo Združenih držav. No, pa naj bo že kakor hoče.

Jaz nikoli nisem pričakoval tako dobrega uspeha tukaj v Oregon državi za La Folletta, namreč, da ba drugi za Coolidge-om, kakor je tudi v Californiji in Washingtonu. Če pomislimo, da bi on imel milijone na razpolago, kakor jih je imela Coolidge-ova stranka, bi bil prav za gotovo izvoljen. Le ne obupajmo. V štirih letih se veliko prenenedi.

Kar je pa vas, kateri se niste državljani, se pa potrudite, da boste znanprej nam pomagali do zmage, katero potrebujemo posebno pa mi delavci. Tukaj v novi domovini smo Amerikancem tako bolj trn v peti, da nas bolj postrani gledajo in zaničujejo. Sicer je težko katerega nagovarjati, da vzame drugi papir, posebno če takega rojaka srečaš, kakor sem ga jaz pred nekoliko časa. Rekel mi je: "Kaj te skrbi zaradi mojega papirja, jaz ga sploh ne maram, ker bom šel v stari kraj, kar pa tukaj zadene, imam pa boljše in stalno delo. Kaj ti pomaga, ko si državljani, pa nisi na tako dobri podlagi, kakor sem jaz". Težko mi je bilo, ko mi je tako zabrusil v obraz, pa sem si svoje misli. Kmalu potem je izgubil delo. Potem sva prišla zopet skupaj in je skoraj jokaval pred menoj, ko mu je začela voda v grlo teči. Rekel mi je: "Ja tebi je lahko, ker si državljani. Nisem te poslušal, ko si me nagovarjal, a kaj pomaga sedaj, ko je enkrat prepozno".

Za danes končam, ob priliki se mogoče še kaj oglasim.

Pozdravljeni mi vsi skupaj!

Joseph Mrak.

Ely, Minn.

Rojak John Francelj in Angela Pregled, oba iz Gilbert, Minn., sta dobro okrevala po uspešni operaciji v Travis & Meyers bolnišnici, ter sta se podala na svoj dom.

Soproga Frank Tomšiča v Ely, si je pri obešanju perila strla roko, ko je padla na betonov tlak.

Poročevalce.

Jugoslavia irredenta.

V Marezigah

Istri imajo novega župana. I. menuje se signor Antonio Babich. Pri seji, v kateri je bil izvoljen, je imel fašistovski tajnik odvetnik de Petris govor, v katerem je nalagal novemu županu dolžnost, da mora uspešno delovati po navodilih fašistovske stranke. Na koncu seje so prav hripavo zapeli fašistovski "Giovinezza". Kako so zmagali fašisti v Marezigah, je vsem dobro znano.

Napad na profesorja Coceanciga v Trstu.

Neki večer se je v Trstu dobro znani profesor Bruno Coceanciga na ulici zgrudil na tla in zavedel se je šele čez par ur v bolnici. Nič ni vedel, kaj se je z njim zgodilo. Nato so ga prinesli domov in konstantirali dve rani. Nekdo ga je pač napadel in pri tem težko ranil, da je takoj omedel, ne ve se pa nič, kdo bi bil to storil. Prof. Coceanciga je bil tajnik fašistovske organizacije v Trstu in je kot tak mnogo deloval za stranko.

Peter Zgaga

Dobil sem pismo sledeče vsebine:

Dragi Peter:—

Nekateri ljudje pravijo, da Ti vse veš in vse znaš, a jaz jim ne verjamem. Pa te bom vseeno nekaj vprašal. Če veš, mi odgovori v svoji koloni. Kaj je pravzaprav s slovensko cerkvijo v Brooklynu? Ali bo kaj ali ne? Če bi bile vse tiste besede, kar jih je bilo že izgovorjenih zaradi nje, izpremenjene v opeko, bi bila že danes dvajset štukov visoka. Jaz sem dal deset dolarjev, zato da sem se iznebil kolektorja, ki je bi danzadnem na vratih. Od tistega časa ga pa ni več. In tudi cerkve še ni. Kaj je torej z denarjem? Za tistih deset dolarjev mi ni toliko, toda drugi ljudje me vprašujejo, ki so dali desetkrat ali dvajsetkrat več kot jaz.

S pozdravom

P. B., Brooklyn, N. Y.

*

Dragi P. B.:—

Vprašanje je sila zavito in težavno. Na marsikatero stvar bi ti lahko precej natančno odgovoril, zastran slovenske cerkve v Brooklynu je pa velika težava. Nočem se zameriti patni Koverti v Chicago, ki ima takoj cerkveno kletvino na ustju, kakorhitro kdo dreigne v sršeno gnezdo. Iz cerkve me je parkrat izobčil in desetkrat proklel, pa se mi zdi, da njegovi žegni in kletvine ne veljajo dosti, ker še vedno dobivam po pošti koverte in osebna vabila, naj bi kaj priševal za to ali ono dobro katoliško stvar.

Z brooklynsko slovensko cerkvijo so pa vse drugačne namure, ki so vsespod drugod zapisane kot pa slovenski cerkvi v Brooklynu v kredit.

Gospodje, ki so vodili kolekto za cerkev, so že vnaprej vedeli, jasno in natančno, da škof ne da slovenskim frančiškonom cerkve v Brooklynu. Je že moral imeti kak tehten vzrok. Toda škofje, žal, ne razumejo potreb raznih cerkvenih veljakov.

Cerkveni veljaki v Brooklynu imajo vsakovrstne potrebe. Treba je tega in onega, posebno sedaj na zimo. In ko je sila največja, je božja pomoč najbližja. Tako so si mislili ter šli kolekto za cerkev.

Z denarjem, ki so ga nabrali za sveče, so si kupili premoga, da jih ne bo zeblo, ko bodo pozno v noč pokali gomile, tavcentrože in aydovo moko v vlažnem brooklynskem štoru.

Tudi grozde je treba malo prej plačati, predno se ga wholesale prodaja. In plačati je treba tednik, ki skrbi za izobrazbo downtownskih Slovencev. Treba je plačevati mašine, kajti same skrbine ne nesejo dovolj. Plačati je treba rent na petih krajih, plačati je treba poštnino za denuncijantsko korespondenco. Plačati je treba vse, do centa, da ne potkta rubežen na vrat, ki bo kljub temu prejalislej potrkala. In treba je plačati tudi zvezdo, ki je sijajnejša, zagovetnejša in skrivnostnejša kot Mars, gosp. pomož. urednika Našega Dima, kateri je že pri Danici pokazal, kaj zna.

To so pa stroški, strela božja, in ni čuda, da nimajo Slovenci cerkve v Brooklynu.

O dragi rojak, le daj še, le še daruj za brooklynsko cerkev, kajti denar, ki ga daš, ni proč vržen.

Uporabljen je do zadnjega centa, koristno uporabljen in še primalo ga je, samo brooklynska cerkev ni imela in ne bo imela od nje nič centa. Niti za carfare ji ne bo ostalo, če bo hotela kdaj mufati iz Brooklyna v kako drugo naselbino, kjer cerkveni možje res tisto mislijo, kar govor.

Sedaj te pa lepo pozdravljam, dragi P. B.! Dobro pogledj prihodnjo "Edinost". Tam boš videl črno na belem natiškano, da sem s temi svojimi besedami sveto vero napadel.

Koverta bo prisegel, da sem je. Jaz imam, hvala Bogu čisto vest.

Jugoslovanska

Katol. Jednota

Ustanovljena 1. 1898

Inkorporirana 1. 1901

GLAVNI URAD v ELY, MINN.

Glavni odborniki:

Predsednik: RUDOLF PERDAN, 933 E. 185 St., Cleveland, O.

Podpredsednik: LOUIS BALANT, 1308 E. 32nd Street, Lorain, O.

Tajnik: JOSEPH PISHLER, Ely, Minn.

Blagajnik: LOUIS CHAMPA, Box 961, Ely, Minn.

Blagajnik neplačanih smrtnin: JOHN MOVERN, 412 - 12th Ave., East Duluth, Minn.

Vrhovni zdravnik:

Dr. JOB. V. GRAHEK, 303 American State Bank Bldg., 608 Grant Street at Sixth Ave., Pittsburgh, Pa.

Nadzorni odbor:

ANTON ZBASNIK, Room 206 Bakewell Bldg., cor. Diamond and Grant Streets, Pittsburgh, Pa.

MOHOR MLADIČ, 1334 W. 18 Street, Chicago, Ill.

FRANK SKRABEC, 4822 Washington Street, Denver, Colo.

Porotni odbor:

LEONARD SLABODNIK, Box 480, Ely, Minn.

GREGOR J. PORENTA, 310 Stevenson Bldg., Puyallup, Wash.

FRANK BORICH, 6217 St. Clair Avenue, Cleveland, O.

Jednotno uradno glasilo: "Glas Naroda".

Vse stvari tiskajo se uradnih zadev kakor tudi denarne pošiljave naj se pošiljajo na glavnega tajnika. Vse gritožbe naj se pošila na predsednika porotnega odbora. Prošnje za sprejem novih članov in bolnišnična spravevala naj se pošila na vrhovnega zdravnika.

Jugoslovanska Katoliška Jednota se priporoča vsem Jugoslovanom na obilen pristop. Kdor želi postati član te organizacije, naj se zgleda tajniku bližnjega društva JSKJ. Za ustanovitev novih društev se pa obrnite na gl. tajnika. Novo društvo se lahko vatanovi z 8 člani ali članicami.

Novice iz Slovenije.

Smrtna nesreča v Borovnici.

Pri podiranju barake strojarja Debelaka v Borovnici je padlo bruno njegovi soprogi na glavo. Nesrečnica je bila takoj mrtva. Debelak si je ravno zgradil novo hišo in detančno, kamor se v kratkem preseli.

Franz Gamza, ki je prodajal kolo, ki ga je ukradel pred neko gostilno med Vojnikom in Celjem. — Od 22. do 28. oktobra je bilo v mestu Celju aretiranih 10 oseb: 1 radi javnega nasilstva, 2 radi pomeverbe, 3 radi pjanosti, 3 radi potepuštva, odn. beračenja in 1 radi prekoračenja drž. meje.

Najstarejši Celovčan — Slovenec.

Najstarejši Celovčan, 95 let stari Franc Zore je s svojo 68 let staro ženo Marijo prabnovo t. l. že koraj popolnoma dotračen človeški plod. Sum je padel takoj na 19letno Marijo Urh, bivšo naztarkarico v tej gostilni in tedaj bi vajočo v Spodnji Hudičji. Po aretaciji je obdolženka priznala, da je zanosila z nekim gostom. Ker pa je bila brez sredstev je iz bojazni pred pretečim ji siromastvom odpravila z raznimi sredstvi plod na stranišću gostilne. Obsojena je bila pred celjskim okrožnim sodiščem na 2 meseca težke ječe.

Pri izpraznitvi greznice

gostilne Gsund v Gosposki ulici v Celju so našli meseca januarja t. l. že koraj popolnoma dotračen človeški plod. Sum je padel takoj na 19letno Marijo Urh, bivšo naztarkarico v tej gostilni in tedaj bi vajočo v Spodnji Hudičji. Po aretaciji je obdolženka priznala, da je zanosila z nekim gostom. Ker pa je bila brez sredstev je iz bojazni pred pretečim ji siromastvom odpravila z raznimi sredstvi plod na stranišću gostilne. Obsojena je bila pred celjskim okrožnim sodiščem na 2 meseca težke ječe.

Smrt v valovih.

Dne 24. okt. je skočila na mostu med Mežo in Dravogradom v Dravo soproga orožniškega narednika Sofija Cibron iz Prevalj. Žena je že dalj časa bolehal na živcih. Naši so njen plašč, klobuk in dežnik na mostu, njenega trupla pa še dosedaj ne.

Policijska kronika v Celju.

V hotelu Union v Celju je bil aretiran 34-letni Karol Schreiber iz Rume, po poklicu hrivec brez posla, ki se pa izdaja tudi za krojača. Obdolžen je, da je nekemu tamkašnjemu potniku ukradel kovčeg z raznimi predmeti in svilen dežnik v vrednosti nad 1000 Din. Osumljenca so oddali v zapore celjskega okrožnega sodišča.

— Dne 29. oktobra je bil v Laškem od orožnikov aretiran

Zopet požar v kranjski okolici.

V nedeljo dopoldne je upepelil požar pasestnika Hribarju na Zg. Beli pri Kranju stanovanjsko hišo. Škoda je precejšnija, dočim je bil zavarovan le za malenkostno vsoto. Požari v kranjski okolici so zelo pogosti, kar je dokaz, da prebivalstvo ni dosti previdno.

Priporočljivo je, da nam pošljete

VAŠE PRIHRANKE

za obrestonosno naložitev.

Naša banka plačuje na vložke na

"Special Interest Account"

4% OBRESTI NA LETO

a sigurnost je v vseh ozirih zajamčena.

Naj bo Vaše sedanje hranjenje Vaša zaslomba za vse slučaje v bodočnosti; radi tega vložite Vaše prihranke v solidno in sigurno domačo banko.

VSE DRUGE BANČNE POSLE IZVRŠUJEMO TOČNO IN ZANESLJIVO

Frank Sakser State Bank
82 Cortlandt Street, New York, N. Y.

I. S. Machar:

Nova generacija.

Ljubim ravnine. Zemeljsko plan v širjavo in daljavo in nad njo široko razpeto nebo. Tam mi je najlažje. Gore imam rad le kot dekoracijo dele kje na robu obzorja. Prav ni pa mi ne pride na misel, da bi lezel nanje. V tem oziru soglasam z nekim dobro rejenim in zelo pacifičnim patrom, ki je pravil: "Bog je ustvaril gore, da jih človek gleda, ne pa da leže na njih."

Taka ljubka, krasna ravnina je okrog mesta Tulina: nedeljo za nedeljo se lahko sprehajam po njej...

Toda hotel sem pripovedati nekaj drugega, zato moram začeti znova.

Vstopil sem pod večer v Tulinu na vlak. Razen dveh mest je bil kupej nabit poln. Eno sem zasedel jaz, na drugo pa je smuknila služkinja, mlada punica, v obraz kri in mleko, oči kakor črna rožina, telo pa okroglo in stisnjeno kakor huzarski ritmojster. Dekle je imelo sveženj, ki ga je pazno položilo v naročje in ga držalo z obeh rokama. Sedela sva drug poleg drugega. Nama nasproti mlad parček. Ona kakšnih osemnajst, on malo več dvajset let. Ona, očividno študentka, je imela kratke lase, postrani čepice, smel pogled, štipalnik na nosu. On, tudi očividno iz stanu učenjakov, eleganten deček z monoklom na očesu, tenko palico s srebrnim držajem, zelo žolto rokavico v eni roki, svalčico v zobe in z dekadentsko potezo okrog ust. Oba sta naju osvrnila s prezirljivimi pogledi in govorila dalje:

— Eh, mene to ne moti. — Je menila študentka, — naj poskusa. Mislil na možitev se pa ne odrečem. Nasprotno. Hočem v polni meri živeti svoje življenje. Toda človek mora imeti obzire. Rodbina, družba. Tradiciji je treba odplačati davke. Zato se omožim zgodaj. Čim dopolnim dvajseto leto. Kajti kar storim sedaj, pada na moj račun, kar pa storiš potem, pada na račun moža. Moje je v zakonu španjska stena. In jaz vem, da si tekom prvih dveh tednov zakona vzgobjim svojo špansko steno tako, da bom ž njo vse naslednje življenje zadovoljna. —

— Kako to mislite? — se je začel študent.

— Tako-le. Porečem mu: Moj dragi, glej, ti si živ. Jaz pa hočem živeti. Hočem pa živeti ravno tako kot ti. Svoboda, enakost. Pojdi, če imaš veselje, kamorkoli hočeš, delaj kakoli hočeš, meni nisi dolžan dati odgovora, jaz ti ga tudi ne bom dajala. Enaka sva si, popolnoma enaka. Sovražni filiste, v tebi hočem imeti ne-le moža, temveč tudi prijatelja. —

— Kaj pa, če vaš mož ne bo zadovoljen s tem? In študent je sedel bližje k njej.

— Če ne bo zadovoljen? Nič lažjega. "Ljubim te sicer Kassio, toda moj kapitan ne more biti bitičev. — pa pojdeva na magistrat, in kakor sva se sešla, tako se razideva. —

Vlak je vozil že precej dolgo. Moja soseda je začela nekam krčevito mečkati sveženj v svojem naročju. Nekaj se je gibalo v njem. Dekle je prestrašeno pogledalo mene in parček nasproti. Onadva nista opazila ničesar, jaz pa sem obrnil glavo vsfran.

— Niti slutit nisem, — je začel govoriti študent, — da ima naša Alma mater tako jasne glave med svojimi slušateljicami. Ne šteje mi v zlo, gospodična, toda čital sem Strindberga in ta izvršno dokazuje žensko inferiornost s tem, da sedemdesetletnik mož še vedno lahko splodi otroka, česar žena v tej starosti že davno ne prenese več.

— vi verujete v teh sedemdeset let? — je vprašala študentka z lastnim sarkazmom.

— No, v naši ulici je bival branjevec in ta se je oženil drugič z osemindesetletnimi leti; čez 2 leti pa je bil oče. —

— Prosim Vas, ne stiskajte se tako k meni. Nisem občutljiva, toda vroče mi je. Sicer pa, ali je bilo očetovstvo tega branjeveca brezdvomno dognano? Ipse fecit?

Oba sta se zasmejala. Nato pa sta naglo obmolknila. Iz svežnja mlade služkinje je pokukala velika, črna glava s prestrašenimi, zelenimi očmi, pogledala divje naokrog in predno se je dekle nadejalo, se mu je izmuznil velik, kakor ogelje črn maček in šinil čez naslonjač pri klopi. Dekle ga je ujelo za zadnjo nogo, maček pa mu je zadržal kremplje v jopico na rami in se z vso silo skušal odtrgati od nje.

Vsi ljudje, kar jih je bilo v kupeju, so vstali in gledali. Dunajčani pa so bili takoj pri roki s sodbami in nasveti.

— Maček je navažen hoditi le po zemlji, če pa pride kam drugam, kjer se trese, zdivia, — je razlagal nekdo.

— Mačka spraviš najlažje v kletko za jajce ali pa v kurnik, je menil drugi.

— Eh, pustite ga malo, naj bega, saj se pomiri, — je svetoval tretji.

— Kaj pa! Ubije okno in uide, je svarila neka ženska.

— Odkod ga pa peljete? — je vprašala neka gospa za nami.

— Iz Gmundena, — je odgovorilo dekle in skušalo previdno odstraniti mačje kremplje s svoje jopice. — Sestra naše gospe mi ga je dala zanj. Služim v Praterstrasse. —

— Potem pa nimate daleč do muzike v Prateru, — je menil boder Dunajčan.

— Nad Praterom pa svetijo zvezdice in tako mehka travica je tam — pripomni drugi.

Vlak se je ustavil. Maček se je pomiril, zlezel dekletu dobrovoljno v naročje in si z vidnim zadovoljstvom dal gladiti hrbet.

— Zavijte ga dobro, čim se vlak premakne, vam zopet zljiva! — je svetloval bodri Dunajčan.

— Da se vrneva k predmetu, je spregovoril po daljšem premoru študent, povejte mi, čemu pravzaprav čakate tako dolgo na možitev? Ali ni vendarle nekaj filiste-stva v tem?

— Ne. Homo sum et nihil humani a me alienum puto. — Človek sem in nič človeškega mi ni tuje, je citirala študentka natančno. Rekla sem že: tradicije, rodbinski obziri. Toda niti to ni pravilno. Kakšni obziri?

Vlak se je zopet premaknil. Maček je res zdijval. Dekle se je borilo s svojim sveženjem. In zopet nasveti, opazke, dovtipi potnikov. — Res je to — je dejal študent. — Svobodnemu človeku se mora zdeti tako zvana zakonska zveza smešna. Pravo individua je prvi zakon vseh bitij. Kako malo meščansko in bedasto je naziranje, da bodi tak staromodna ceremonija v cerkvi ali pa ta modernjša komedija na magistratu nekakšna sankeja razmerja med enim in drugim individuum, med možem in ženo. Treba je streti stare sponke, zlomiti predsodke in na njih razvalinah vprašati novi možno ženo: Ali hočeš biti moja?

In strneta se v objem in zakričita z družinim vzvikom blaženstva, potem pa se hočita "oba svobodna, oba prosta in popolnoma nezvezana." —

Maček se je zopet oprostil. Najezil je brke in je prestrašeno ogledoval ljudi in stene vagona. Dekle ga je stisnilo za grlo, toda živ val je začela breati z zadnjima nogama.

— V sveženj ga morate povezati, — je menil nekdo. In že je bilo tu pet, šest rok, pripravljenih na delo. Stisnili so mačka in ga vtaknili v sveženj, zavezali nad njim 2 voza in dekle je zopet položilo nanj obe roke. Maček je brel in se je pomiril le tedaj kadar se je vlak ustavil na postaji. Dekle pa je sedaj, rešeno vseh skrbi, z zanimanjem ogledavalo monokel študenta, njegovo rokavico, palico in klavne brčice.

— Kaj pa otroci? — je omenila študentka.

— Otroci! Tudi predsodek. Stara teorija. Treba je vendar že enkrat ugotoviti, da niso ljudje zaradi otrok tu, temveč vsak individuum radi sebe samega. Izživeti se je treba, ste reldi baš vi sami.

OBNOVA STAREGA ŠPORTA.

Dekleta na Wellesley vsehčilišču, Mass., se v svojem prostem času najraje bavijo z lokostrelstvom. Med njimi je par izbornih streljalk, ki skoraj vselej pogodijo svoj cilj.

To je edini zakon. Ni ga drugega nad njim, ni ga poleg njega. Senzacija živeti — vse ostalo je prevara, privešek!

— Mislite! — je rekla študentka kakor sama zase.

Študent je uprl oči v daljavo, nato v nemirni sveženj v dekletovem naročju, končno v dekle samo. Motril jo je strokovnjaško in z dopadanjem in dekle je smelo vzdrževalo njegov pogled.

Študent se je nagnil k študentki in ji nekaj zašepetal v uho. Hipoma je zarudela.

— Nesramnež, kaj si mislite o meni? —

Študent je nekam poparjen vstal. Začel je živčati in pritrdjavati s palico in se pripravljati za odhod.

Vlak je obstal na kolodvoru. Gospodič je izstopil iz našega knpeja.

Pozneje sem ga videl stati na peronu in ko sem šel mimo njega, se je nasmehnil in mi pojasnil: — Takale lojeva svečka! Spada v vrsto onih, ki se razburjajo z strastnih razgovorih. Kasneje ga po stanjejo najbolj zakrknjene matomeščanke. —

Medtem je stopalo mimo naju dekle z mačkom. Hodila je s prožnim korakom kakor huzar in nosila kolikor mogoče graeizno sveženj z mačkom. Dekadent z monoklom pa je šinil zanj kakor strela. —

Novo leto v prepovedanem mestu.

Slavni raziskovalec in angleško-budistični svečenik W. Montgomery McGovern se je preoblečen v tibetsko mesto Lasy, kjer prebiva Dalajlama. Naselil se je najprej v kraju Sikkin, kjer govore prebivalci tibetsko, ker so se razmeroma nedavno izselili iz Tibeta. Naučil se je tibetskega jezika in navad, pripravil si kožo z jedovo tinkturo in orehovim oljem in prišel s prijatelji kakor kuli s črnimi naočali prav v mesto Lhasy. Prišel je tja baš na predvečer novega leta 1923 po utrditvi in dolgi poti na skoro 4000 do 6000 metrov visokem terenu. Pričel je so se baš noveletne slavnosti, h katerim je v drugače mirno mesto z 320.000 prebivalci prišlo krog 100.000 ljudi, romarjev in menihov. Po starem običaju preide vlada v roke menihov, prihajajočih v procesijah iz samostanov v okolici, za dobo 21 dnevnih noveletnih slavnosti. Ko se je pa raznesla vest o prihodu angleškega potovalca, so nahujskali menihi ljudstvo k pouličnim demonstracijam, glasnim posebno pred stanovanjem zasovraženega tujca. Toda Anglež je tudi v tej situaciji ohranil hladno kri. Preoblečen se je pomešal med množico in se držal z ostalimi demonstranti, ki so zahtevali, da se jim tujec izroči. Biti na cesti v času teh slavnosti pa ni baš prijetno, ker je narod od gostij in vina razgret pripravljen pripraviti se, posebno, ker čuti slabše vladno roko nad seboj.

Najstarejša služkinja na svetu je menda 105-letna Penwickova na Angleškem, ki služi že 85 let nepretrgoma v isti družini. Pestovala je že deda in potem vse potomce. Prej je bila v hiši kot vse sedanje pohištvo in druge stvari. Je torej poleg drugega tudi najstarejši inventar. Sedaj je zbolela za stafilom, ker se je strahovito prestrašila, ko je našla lepega jutra svojega gospodinjstva mrtvo v naslonjaču.

Trpljenje egipčanskega princa.

Mladenič sedemnajstih let je branec čast svoje sestre streljal na svaki in ga ranil. Obsojen je bil na štiri leta prisilnega dela in ko jih je odsedel, so ga poslali na blaznino in ga poslali v blaznino. V njej je preživel 25 let pod najstrožjim nadzorstvom in niti njegovi materi niso dovolili, da bi ga obiskala.

Ta v dvajsetem stoletju skoraj neverjeten slučaj se je pripetil egipčanskemu princu Ahmedu Saifedinu in Jules Sauerveinu poročila o njem obširno na uvodnem mestu "Matina".

Trpljenje egipčanskega princa.

Prine Ahmed Saifedin izvira iz kraljeve egipčanske hiše. Pred devetindvajsetimi leti se mu je potopila njegova sestra, princesa Chivekiar, da njen mož surovo ž njeno ravna. Prince je takoj odpotoval v Kairo in poiskal svaka. Ta svaki takratni prince Fuad, je sedaj egipčanski kralj. Ahmed Saifedin je zahteval od svaka, da se mu opravi, in ker ga je Fuad surovo zavrnil, je potegnil revolver in ustrelil prince v grlo. Bil je aretiran in obsojen na denarno globo 1800 funtov šterlingov, na poravnavo sodnih stroškov in na prisilno delo. Vrgel so ga v ječo v Turi, pozneje pa so ga poslali kamenje toli na cesti v Heluan. Po štiriletnem neznanem trpljenju ga je zdravniška komisija proglasila za blaznega in ga v novembru 1. 1899. poslala v Anglijo, kjer so ga zaprli v Tichburtsko blaznico (Sussex). Star je bil takrat 21 let. V tej blaznici živi še danes.

Vso to dolgo dobo od leta 1899. pa do danes je njegova mati, princesa Nevdivjani, ki stanuje v Carigradu, neprestano prosila in rotila, naj ji vrnejo sina. V decembru 1899. je pisala lordu Cromerju, britanskemu komisarju v Egiptu. Lord pa ji je hladno in kratko odgovoril, da ne more ničesar storiti za princea.

Pretekla so leta. Mati ni prenehala prositi za svoga sina. Leta 1901. ji je odgovoril lord Landsdowne, tajnik v ministrstvu zunanjih del, da mu je nemogoče izposlovati princevo osvoboditev, da se je popolnoma poskrbelo za njegovo udobnost in da se mu dobro godi. V mareu 1903. je na ponovno materino intervencijo v Kairo od-

govoril zopet lord Cromer, da je prince glasom izjave zdravnikov ne ozdravljivo bolan na možganih in da je njegova blaznost opasna za okolico, vsled česar mora brezpogojno ostati v blaznici.

Od takrat je preteklo 20 let. Princesa Nevdivjani se je odločila, da še enkrat poskusi rešiti sina. Hči Chivekiar se je med tem ločila od moža in se poročila z nekim turskim častnikom. Mati se je obrnila na Dželeladina-beja, bivšega turskega poslanika v Rimu in mladostnega prijatelja njenih sinov, ki slovi kot dober odvjetnik. Prosila ga je, naj odpotuje v Anglijo in naj skuša vsaj doseči, da ji prepuste sina v oskrbo, če ga že radi "blaznosti" ne morejo izpustiti. Obrnila se je v teh dolgih letih tudi večkrat na princea Fuada, ki je medtem postal kralj Egipta, in ga prosila za preporečilo na angleške oblasti, da bi ji vrnila sina. Odgovora ni dobila.

Dželeladin-beju je izročila pismo za ministrskega predsednika Maca Donald, v katerem toži o nemerni krivici, ki jo trpi njen sin. Mac Donald pa je poslal Dželeladina na Home Office, Home Office na Board of Control, Board of Control na solicitorje, ki imajo princea na skrbi. Ti zahtevajo od Dželeladina pooblastilna pisma, ki mu jih je dala pričeva mati. Oni mu odvrnejo, da se ravna po navodilih, ki jim jih je podala Saifedina teta. Tekom pogovora se izkaže, da je ta teta že 14 let mrtva. Interventirati zane tudi turska delegacija, a zaman. Egipčansko poslanstvo zahteva, da ostane ta prince v blaznici, utemeljujoč svojo zahtevo s tem, da ima mati na prince le sebične namene, hoteč ga podedovati, kajti prince Saifedin ima ogromno premoženje, ki ga uporablja egipčanski minister Mohamed Saif paš.

Po dolgem trimesečnem intervenciranju se je končno Dželeladin-beju posrečilo, da je dospel do princea v Tichhurst. Saifedin stanuje v priličju male vile. Njegova soba, v kateri stoji le par foteljev, je zvezana z zdravnikovo. Kot poseben je omenil ogromen fonograf in par stotin fonografskih plošč. Knjige nobene, niti listov. Vso dolgo dobo petindvajset let ni dobil prince nikakega čtiva

niti ni smel pisati. Strogi stražnik skrbi, da prince ni nikdar sam, niti izprehajati se ne sme v parku brez spremstva. Od časa do časa pod nadzorstvom odpelje v avtu na morskobalo v Hastings, včasih sme tudi v Kristalno palačo. Vse to priča, da se njegovi jetničarji niti najmanj ne boje princeve "besnosti."

V spremstvu angleškega polkovnika vstopi Dželeladin v ujetniškovo sobo. Čujmo, kaj pripoveduje Dželeladin-bej o tem obisku.

"Prince, ki naj bi bil blazen, in že 26 let ni govoril niti arabščine, niti francosčine, niti turščine, ki so bili tako rekoč njegovi materni jeziki, pa se vendar v vseh teh jezikih prav dobro izraža. Poleg tega se je v tem času naučil še angleščine, ko je poslušal svoje stražnike. Polkovnik ga je vprašal, če se spomni kdaj me je poslednji krat videl. To je bilo leta 1895. v kazini San Stephano v Aleksandriji. Jaz sem to že popolnoma pozabil, on pa se je dobro spominjal vseh okolištin. Nato sem mu govoril o materi in omenil njegovega bratranca prince Jusufa Kemala, ki ga je prišel obiskati pred nekaj leti. Vse mu je bilo še v spominu. Potem ga je polkovnik vprašal, koliko časa je že zaprt. Pri tem vprašanju ga je zdravnik ostro pogledal v oči in mu dejal:

"Visokost je v ječi šest mesecev, ne?"

Prince je vrnil pogled in odgovoril angleško: "Da, šest mesecev." Potem pa se je obrnil k polkovniku in dejal frameosko: "6 mesecev, pa še parkrat toliko let povrh."

Od takrat sem hotel še dvakrat obiskati nesrečnega princea, pa nisem več dobil dovoljenja. Le z največjo težavo se mi je posrečilo dobiti njegovo fotografijo, ki sem jo poslal materi."

Toliko "Matina." Med tem pa že poroča "Agence Havas", da so meroadajni angleški krogi na prištisk javnega mnenja, ki ga je razburilo "Matinovo" poročilo, sklenili, da se princev slučaj revidira in spravi mučno afero s sveta. Na stvar se pravočasno povrnemo.

"GLAS NARODA", THE BEST JUGOSLAV ADVERTISING MEDIUM

Kakor običajno, hoče se tudi letos večina našega priseljenega naroda spominjati svojih dragih v domovini z večjim ali manjim božičnim darom.

Razun že znane točnosti pri vseh bančnih poslih, posvečuje naša banka posebno pažnjo izvrševanju božičnih denarnih darov.

Naše izborne zveze v stari domovini omogočijo nam izvrševanje vseh naročil brzo, točno in po najnižji ceni.

Radi tega Vam priporočamo, da se za vse Vaše božične pošiljke že zdaj obrnete na nas ter tako zagistate pravočasno izvršitev Vaših naročil, ker se bodo, kakor vsako leto, pošiljke jako nakopičile.

FRANK SAKSER STATE BANK
82 Cortlandt Street New York, N. Y.

Božične denarne pošiljke!

Brza in točna postrežba!

Najzmernejše cene!

Nove pošiljke knjig.

Prejeli smo veliko zanimivih in poučnih knjig in jih prodajamo po označenih cenah.

Po teh knjigah smo imeli mnogo vprašani, zato ne odlašajte z naročilom, da katere ne zmanjka, predno dobimo vaše naročilo.

Z naročilom pošljite potrebno svoto bodisi z money ordrom, v znakah ali gotov denar v zavarovanem pismu na:

GLAS NARODA, 82 Cortlandt St., New York

Prečitajte pazno oglase o novih knjigah.

Knjigarna "GLAS NARODA"

POUČNE KNJIGE:

Kneippov domači zdravnik\$1.25

Gospodinjstvo 1.00

Naša zdravila50

Nasveti za hišo in dom 1.20

Sadje v gospodinjstvu70

Zdravilna zelišča30

Zbirka domačih zdravil z opisom človeškega trupla .75

Najboljša slovenska kuharica z mnogimi slikami, obsega 668 strani 5.00

Slovensko nemški besednjak, (Wolf-Pletersnik) — 2 trdo vezani knjigi, skupaj 1888 strani10.00

Nemško slovenski besednjak, (Wolf-Cigale), — 2 trdo vezani knjigi, skupaj 2226 strani 7.00

Jugoslavija, 3. zvezki, zemljepisni, statistični in gospodarski pregled in —

Zgodovina SHS, 3. zvezki, zgodovinski podatki Jugoslovancov in Slovanov sploh na Balkanu. Zelo zanimivo za vsakega Jugoslavana 3.25

Mi plačamo poštino.

Incident na varšavskem sovjetskem poslanstvu.

Bivši ruski oficir je bil popolnoma brez sredstev in je zato odšel k ruskemu poslaniku, da mu izda dovoljenje za povratek v Rusijo. Uradnik sovjetskega poslanika je nato izjavil oficirju, da mu more izdati tako dovoljenje le pod pogojem, če se zaveže, da bo vstopil v eno od tolp, ki vzdržujejo sovjeti ob poljski meji in ki prirejajo stalno nalete na poljsko ozemlje.

Ker ni hotel oficir tega pogoja sprejeti, mu je začel uradnik groziti s samokresom in nato so ga uslužbeni poslanstva pretepli in izročili policiji. Poljskim oblastvom pa je poslanstvo javilo, da je hotel oficir izvesti napad na sovjetsko misijo. Incident bo najbrže povzročil diplomatsko intervencijo Poljske.

LISTNICA UREDNIŠTVA.

Radovednež: — Predsednik Združenih držav lahko postane vsakdo, ki je bil rojen v Združenih državah, je star 35 let ter biva neprenehoma 14 let v tej deželi.

Blaznikova PRATIKA

za leto 1925.

Cena 20 centov.

Slovenic Publishing Co.

82 Cortlandt St., New York, N. Y.

Teško delo

ne škoduje nikomur, ki je dober zdravnik.

OSTANITE SPOSOBNOST, da masirate svoje mišice vsak večer predno ležite. Dobro se zdignite z dobrih starim, za neslajnim

in PREPILITE utrjene mišice, vnetje mišice, bolečine v hrbtu. Bodite močnejši in zdravi in nikdar vam ne bo nobeno delo pretežko. Nobena skrbna družina ne more biti brez ene steklenice. Ni pristen, če nima ANCHOR znamke.

F. AD. RICHTER & CO. 104-114 So. 4th St. Brooklyn, N. Y.

MARGARETA

ROMAN. — Spisal H. Rider Haggard.

Za "Glas Naroda" priredil G. P.

21

(Nadaljevanje.)

— Vse v moji borni hiši je vaše. — je rekel Castell z orijental-sko dvorljivostjo.

— Veseli me slišati to, gospod, kajti ono, kar si želim, se nahaja v vaši hiši.

Castell se je hitro ozrl nanj s svojim presunljivim pogledom.

— Hočem vašo hčerko, senjoro Margareto, v zakon.

Castell je nekaj časa zrl nanj, a nato odgovoril z eno samo besedo:

— Nemogoče.

— Zakaj nemogoče? — je vprašal Aguilar počasi, kot človek, ki pričakuje še dosti odgovorov. — Glede starosti sva si primerna, čeprav ne morete gledati bogastva, a moje stališče je mogoče celo višje kot domnevate. Nočem se bahati, a ženske so rekde, da sem čeden. Dober prijatelj bi bil hiše, iz katere bi vzel ženo, ker je vedno mogoče, da se potrebuje prijatelj in končno si jo želim ne radi bogastva, katero bo prinesla, čeprav ga znam ceniti, temveč raditega, ker jo — ljubim.

— Čul sem, da ljubi senjor Aguilar številne ženske tam v Granadi.

— Kot sem jaz čul, je imela Margareta uspešno vožnjo. Kot sem že rekel, je govorica lažnjivka. Nočem je pa oponašati. Nikak svetnik nisem bil. Sedaj pa bi postal svetnik radi Margarete ter bi ji bil veren, senjor. Kaj pravite sedaj?

Castell je le zmajal z glavo.

— Poslušajte, — je nadaljeval Aguilar, — jaz sem več kot se domneva. Oni, ki bo vzela mene, ne bo manjkalo naslovov.

— Da, vi ste markij de Morella, domnevani sin princea Carlosa de Viana, rojen iz maroške matere ter vsled tega neak španskega kralja.

Aguilar se je ozrl nanj, se nato priklonil ter rekel:

— Vaše informacije so dobre, skoro prav tako dobre kot moje. Brez dvoma vam ne ugaia oni madež krvi. Dobro, če bi ga ne bilo, bi bil jaz tam, kjer je Ferdinand. Raditega ga tudi ne maram, čeprav je dobra kri in starodavna. Ali pa bi ne bilo primerno, da se poroči neak kraja ter sin granadske princesinje s hčerko — Žida, Marana ter krščanske Angležinje iz dobre družine?

Castell je dvignil roko, kot da hoče govoriti, a Aguilar je nadaljeval:

— Ne zanikajte tega, prijatelj. To ni potrebno tukaj med štirimi očmi. Ali ni živel neki Izak iz Toleda, ki je pred petdesetimi leti zapustil Špansko iz svojih lastnih razlogov z majhnim sinom ter postal v Londonu znan kot Joseph Castell, ker je bil s sinom vred sprejet v sveto cerkev? Torej vidite, da niste vi edini, ki proučuje rodovnike.

— In kaj za to?

— Kaj za to? Prav ničesar, prijatelj Castell. To je stara povest. Ker je Izak mrtev že skoro petdeset let in ker je bil njegov sin dober kristijan, ter imel krščansko ženo in otroka, kdo bi se vzemiral radi take zadeve? Če pa bi bil sedaj očito Žid ali, kar je še hujske, hlinil svoje krščanstvo, ter na tajnem izvrševal obrede Židov potem ...

— Kaj potem?

— Po tem bi bil seveda izgnan iz te dežele, v kateri ne sme živeti noben Žid, njegovo bogastvo bi zapadlo kralju, ki bi postal varuh njenega premoženja, dočim bi bil on sam, kot Španec, izročen Španci, da se zagovarja na te obdolžitve. Lotila pa sva se čudnih stvari. Ali je ta zveza še vedno nemogoča, gospod?

Castell mu je pogledal naravnost v oči ter odvrnil:

— Da.

Nekaj tako drznega in odkritega je bilo v tej besedi, da se je Aguilar nekoliko pomisljal. Ni pričakoval tako odločne odklonitve.

— Dvorljivo bi bilo navesti razlog, — je rekel konečno.

— Ta razlog je priprto, markij. Moja hčerka je že zaročena ter se bo v kratkem poročila.

Aguilar se ni prav nič čudil temu obvestilu.

— Kaj ne, z onim vašim sorodnikom Petrom Brome? — je rekel. — Mislim sem že na to in pri vseh svetnikih, žal mi je zanjo, kajti to mora biti pust čestitelj za tako lepo in pametno deklico. Kot mož ...

Skomignil je z rameni.

— Prijatelj Castell, radi nje same boste razveljavili to zaročo.

— In če je ne bom, markij?

— Potem jo bom razdelil jaz sam, v interesu nas vseh, vključno mene samega, ki jo ljubim ter jo hočem dvigniti na visoko mesto in radi vas, ker želim, da preživite svoje stare dni v miru in bogastvu in da vas ne bodo do smrti preganjali kot steklega psa.

— Kako hočete razdeliti zaročo, markij? S tem, da ...

— Ne, ne, — je odvrnil Aguilar in tudi ne z meči drugih ljudi, — če imate to v mislih. Ljubezni Peter je varen pred njimi, v kolikor sem prizadet jaz, a če bi se srečala, naj zmaga najboljši mož.

Ne bojte se, prijatelj, jaz se ne poslužujem umora, kajti preveč cenim svojo lastno dušo, da bi jo namakal v krvi ter bi se tudi ne hotel poročiti z žensko, razven iz njene proste volje. Kljub temu pa Peter lahko umrje in lepa Margareta še vedno lahko položi svojo roko v mojo ter reče: — Vzajem te za moža.

— Vse te stvari in številne druge se lahko pripete, markij, vendar pa se mi ne zdi potrebno, da bi se pripetile in za svoj del odklanjam vašo častno ponudbo, ker domnevam, da bo moja hčerka bolj srečna v svojem sedanjem skromnem položaju z možem, katerega si je izbrala. Ali se smem vrniti k svojim poslom?

Vstal je.

— Da, senjor, — je odvrnil Aguilar ter tudi vstal. — Dodajte pa k svojim izgubam, o katerih ste govorili, še prijateljstvo Carlosa, markija de Morella ter vknjižite njegovo sovraštvo. Človek ... je dostavil in njegov čedni obraz je postal okrut, — ali ste blazen? Pomislite na majhen tabernakel za oltarjem v svoji kapeli in na to, kar vsebuje.

Castell je zrl nanj ter rekel nato:

— Pojdiva pogledat. Ne, ne bojte se nobenega trika. Kot vi se spominjam svoje duše ter ne omadežujem svojih rok s krvjo. Sledite in popolnoma varni boste.

Radovednost je napolnila Aguilarja, da se je pokoril in kmalu sta stala za oltarjem.

— Sedaj, — je rekel Castell, ko je dvignil tapete ter obrnil skrivna vrata, — pogledjte.

(Dalje prihodnjič.)

Kdor le more, naj da par centov za Ameriški Rdeči Križ — najbolj človekoljubno organizacijo v tej deželi.

Morilec bolgarskega ministra pred poroto.

(Konec.)

Med vsemi pričami je bila izpovedba politično najzanimivejša. Njegovo zaslisanje je doseglo dramatičen vrhunec razprave in obenem največjo senzacijo, ko je prišlo do osebnega in častnega konflikta pred njim in prof. Mrkvičko. Obov je izpovedal:

Tako po umoru Stambolijskega mi je novinar Ban javil, da je sklenjen umor vseh voditeljev zemljoradniške organizacije in da so od poslani na vse strani ubijalci, da se tako popolnoma uniči zemljoradniška stranka. Potrjujem, kar je izpovedal Čokov o delovanju makedonske organizacije na Dunaju. Osebo nisem poznal Aleksandrova.

Priča je nato v podrobnostih opisal kako je bivši car Ferdinand Koburzan ustanovil kot nemški agent makedonsko organizacijo, da bi služila njegovim političnim interesom in da je po njej ubijal svoje politične nasprotnike. Ferdinand je organizacijo financiral, Aleksandrov ji je ostal na čelu. Organizacijo so vse bolgarske vlade preganjale, Daskalov je ravno zato moral izstopiti iz vlade Stambolijskega, ker so se vplivni faktorji pritožili, da je premalo odločen proti makedonskim komitom. Organizacija sama je bila razbojniška. Od vlade Stambolijskega je vlada zahtevala denar, in ga dobila, dobila pa ga je od sedanjega vlade Cankova. Za svetovne vojne je dobil Todorov Aleksandrov od nemške vlade 30 milijonov mark za agitacijo vojne proti Srbiji.

Predsednik: "Ali znate, po čem vam nalogu je bil ubit Daskalov?"

Priča Obov: "Znam. Daskalov je ubit od bolgarske vlade. Tako je Petkov, Duparinov, Stambolijski in drugi naši prijatelji. Imam točne informacije od strani naše tajne poročevalske službe v zemljoradniški organizaciji. Čienkov je bil plačan agent."

Priča je nato dodal zanimiva razkritja, kako je bolgarska vlada znala aranžirati atentate na zemljoradnike. Bolgarski zemljoradniki so nedavno intervenirali pri zunanjem ministru v Sofiji, da naj vlada ublaži teror napram zemljoradnikom in naj se jim prizna svoboda, toda minister je izjavil, da se to more zgoditi samo takrat, če se strankini voditelji store v inozemstvu neškodljivi. Njih ubiti je težka stvar, čeprav smo tja odposlali ubijalce. Ubijte jih sami, potem bo mir na Bolgarskem.

Prišlo je do ostrega konflikta med pričo in braniteljem, ki je hotel odložiti zagovorništvu, češ, da ga je priča žalila. Obov je nato zelo obširno razvijal program zemljoradniške vlade pok. Stambolijskega. Glavni njegov cilj je bil zblizanje Bolgarske in Jugoslavije. Sam car Boris je netil prevrat, ker je bil nasproten temu zblizanju. Stambolijskega vlada ni bila nikdar proti inteligenci, nasprotna je bila samo koburški inteligenci, ki je hotela spremeniti program vlade.

Državni pravnik priči: "Včeraj je urednik Sis opisal Aleksandrova kot junaka, naglašujoč, da velja morala, ki jo je uvajal Aleksandrov med svoj narod, za celi svet, dočim vi kot Bolgar opisujete Aleksandrova povsem drugače. Kaj je torej resnica?"

Priča: "Todor Aleksandrova je sedaj ubila vlada, ker je izgubila v njega zaupanje, ko je prejel denar iz Moskve. Z rezervo je treba prejeti izjavo g. Sisa." Tu je priča navajal kakšne honorarje je g. Sis prejel od njih za izdaje knjige o Makedoniji. Ta gospod ne garantira za ono, kar je napisal.

Obtožene je nato posegel v pričevanje Obova in dejal: "Gospod Obov je tako opisal mojo pričo. Sedaj nam nekaj pove o g. Mrkvički!"

Obov je reagiral in dejal: "G. Mrkvička je bil res tudi v stikih s Ferdinandom Koburzanom, toda se je kot profesor slikarske akademije vedel več ali manj rezervirano. Vendar je g. profesor napravil neko stvar, ki je ne bi bilo treba napraviti. Veliki češki slikar Vašin je naslikal vrsto slik, ki predstavljajo borbo Bolgarov proti Turkom. Za časa svetovne vojne bi imela biti ena slika poslana v Berlin na razstavo. Toda težko je bilo. Kako naj bi dobili slikarja, ki bi preslikal turške fese v "srbske šajkače." Noben slikar ni hotel to storiti, ker je bil javen škandal. Pravzaprav nekaj strašnega. Dati je bilo treba nekemu drugemu slikarju, o katerem je lahko vsak mislil, da to lahko stori.

Razvila se je živahna razprava o političnih razmerah na Bolgarskem in je Obov trdil, da pripada 80 odstotkov bolgarskega naroda zemljoradniški stranki.

Sledila je za tem konfrontacija med Obovom in prof. Mrkvičko. Prof. Mrkvička je izjavil, da on ni preslikal slike, ker bi se tega ne drznil, ko je sliko slikal Vašin. Stvar je verjetno napravil kak bolgarski slikar in sedaj jo izkrišajo proti njemu.

Zagovornik proti priči Obovu: "Ali vstrajate pri svoji izpovedi?"

Priča Obov na splošno iznenađenje: "Vstrajam pri svoji izpovedi! To mi je sporočil g. Rizov, ki je bil skupno z g. Mrkvičkom na razstavi v Berlinu. Pozivam g. Mrkvičko, da me toži. Hočem resnično izpovedbe dokazati."

Zaslišanih je bilo dalje še več

prič o političnih razmerah na Bolgarskem. Prijatelji obtožene, ki so se v češki javnosti angažirali za Čienkova, da je bil oproščen, trde, da je bil režim Stambolijskega najbolj korupten, dočim je sedanjaja vlada proti korupciji. (!)

24. okt. je bil končan senzacionalen proces proti morilec Daskalova Cienkovu, ki je bil na podlagi porotniškega izreka, obsojen na 20 let ječe. Porotniki so soglasno potrdili vprašanje glede krivde umora Daskalova, vprašanje glede težke telesne poškodbe dijaka Bojadžijeva pa s tremi glasovi. Cienkov je kazen sprejel.

Kadar je hodil Ludvik XIV. na lov, so morali voziti za njim štiri-deset steklenice vina, ki se pa ga ni nikoli dotaknil. Nekoč pa je bil že jen in je zahteval steklenico vina. Sire, ga ni več, so mu odgovorili služabniki. Kako to? Mar ne vozite za menoj štiri-deset steklenic vina? Seveda, sir, ali vse smo popili, se je glasil odgovor. V bodoče naj se vozi enainštirideset, da ostane ena steklenica tudi zame, je dejal Ludvik.

Bogat plemič, ki je imel zelo lepo ženo, je vzdrževal skrivaj ljubeo, ki ji je nosil bogata darila. Ko je žena izvedela, da je mož kupil svoji punici kos krasnega blaga, mu ga je znaknila in si napravila iz njega obleko. Potem je pokazala možu novo obleko, hoteč ga razjeziti, češ kako vam ugaia ta obleka? "Ah, krasna je, le vporabljen-na ni pravilno." To pravijo o meni vsi, je odgovorila gospa.

ROJAKI, NAROČAJTE SE NA "GLAS NARODA" NAJVEČJI SLOVENSKE DNEVNIK V ZDRUŽENIH DRŽAVAH.

Zastopniki "Glas Naroda"

Zastopniki kateri so pooblašteni na-trati naročnino za dnevnik "Glas Naroda".

Vsak zastopnik izra potrdilo za svoto, katero je prejel. Zastopnik rojakom tople priporočamo.

California:

San Francisco, Jacob Leunda.

Colorado:

Denver, Frank Skrabec; Leadville, M. Yamnik; Pueblo, Peter Cullig, John Germ, Frank Janesch; Salida, John Costello; Walsenburg, M. J. Bayuk.

Illinois:

Indianapolis, Louis Rudman.

Indiana:

Aurora, J. Verblisch; Chicago, Joseph Blish; Cicero, J. Fabian; Grantville, Joseph Pershe; Joliet, Frank Bambich; J. Zalelet in John Kren; La Salle, J. Spellich; Mascoutah, Frank Augustin North Chicago, Anton Kobal, Gertrud Ogrin; Springfield, Matija Barborich Waukegan, Frank Petkovšek.

Kansas:

Franklin in okolico, Anton Seljač.

Maryland:

Kittimiller, Fr. Vodopivec.

Michigan:

Detroit, Ant. Janesich in J. D. Judnich.

Minnesota:

Chisholm, Frank Goulet; Ely, Jos. J. Peschel; Eveleth, Louis Goulet; Gilbert, Louis Vessel; Hibbing, John Povse; Virginia, Frank Hrvatič.

Missouri:

St. Louis, Mike Grabrijan.

Montana:

East Helena, Frank Hrella; Klein, Georg Zoben.

New York:

Gowanda, Karl Sternisha; Little Falls, Frank Maale.

Ohio:

Barberton, A. Okolish, John Balant; Cleveland, Anton Bobek, Anton Simčič in Charles Karlinger; Collinwood, Math. Slapnik; Lorain, Louis Balan in J. Kunise; Niles, Frank Kogovšek; Youngstown, Anton Kikelj.

Pennsylvania:

Ambridge, Frank Jakabe; Bensmer, Louis Hribar; Braddock, J. A. Gerna; Broughton, Anton Ipavec; Burdine, John Demshar; Conemaugh, Vid Romanek in J. Bresovec; Claridge, Anton Kozaglov, Fr. Tushar, A. Jerina; Dunlo Ant. Tauselj; Export, Louis Supančič, Forest City, Math Kamin; Farrell, Jerry Okorn; Imperial, Val. Pernel; Greensburg, Frank Novak; Homer City in okolico, Frank Farenchak; Irwin, Mike Paushek; Johnstown, John Polanc in Martin Koroshe; Luzerne; Anton Osolnik; Lloydell, John Jereb, Midway, John Žust; Moon Run, Fr. Maček in Fr. Podmilšek; Pittsburgh, Z. Jakabe, Ig. Magister, Vinc. Arb in U. Jakobich; Reading, J. Pender; Steelton, A. Hren; Turtle Creek in okolico, Fr.

Kretanje parnikov - Shipping News

26. novembra:

Berengaria, Cherbourg.

27. novembra:

America, Cherbourg in Bremen; Zeeland, Cherbourg; Deutschland, Cherbourg in Hamburg; Minnekahda, Cherbourg in Bremen.

29. novembra:

Majestic, Cherbourg; Rotterdam. Boulogne; Duilio, Genoa; Presidente Wilson, Trst.

3. decembra:

Mauretania, Cherbourg.

4. decembra:

Cleveland, Cherbourg Hamburg; Mongolia, Cherbourg in Hamburg.

6. decembra:

Leviathan, Cherbourg; Rochambeau Havre; Martha Washington, Trieste; Conte Verde, Genova.

9. decembra:

Pittsburgh, Hamburg; Orduna, Cherbourg, Hamburg; Colombo, Genova.

10. decembra:

Paris, Havre.

11. decembra:

Stuttgart, Cherbourg, Bremen.

13. decembra:

Aquitania, Cherbourg; Pres. Roose-

velt, Cherbourg; Veendam Boulogne, Rotterdam.

16. decembra:

France, Havre; Bremen, Bremen.

17. decembra:

Majestic, Cherbourg.

20. decembra:

Pres. Harding, Cherbourg; New Amsterdam, Boulogne, Rotterdam.

24. decembra:

Minnekahda, Cherbourg, Hamburg; Albert Ballin, Cherbourg, Hamburg.

27. decembra:

Olympic, Cherbourg, Volendam Boulogne, Rotterdam.

30. decembra:

Le Savor, Havre; Arabic, Cherbourg, Hamburg.

31. decembra:

Zeeland, Cherbourg; Ohio, Cherbourg, Hamburg.

3. januarja:

Aquitania, Cherbourg; America, Cherbourg; Columbus, Cherbourg, Bremen; Suffern, Havre.

6. januarja:

Duilio, Genova.

7. januarja:

Paris, Havre.

V JUGOSLAVIJO

Dobre novice! Nova ameriška postava vam dovoljuje, da obiščete svojo domovino za eno leto in da se zatem vrnete v Zadržene države, ne da bi bili šteti v kvoto.

Naši veliki ogromni parniki, vključno MAJESTIC, največji na svetu, OLYMPIC, HOMERIC, BELGEN-LAND, LAPLAND, MINNEKAHDA itd., vam nudijo hitro vožnjo do Cherbourga, Antverpa, Hamburga. Hitra železniška vožnja do Jugoslavije. Več odplutij vsaki teden. Vsi naši potniki 3. razreda so nastanjeni v zaprtih privatnih kabinah za 2, 4 in 6 oseb. Udobnost, stisnjena jed in brezhibna postrežba.

WHITE STAR LINE
RED STAR LINE
AMERICAN LINE
1 BROADWAY NEW YORK

Rad bi izvedel, kje se nahaja JOHN ZIMPERMAN, podomač Gorjup iz Cerknice. Jaz mu imam poročiti več važnih novic iz starega kraja. Kdor ve zanj, naj ga opozori na ta oglas. Gasper Krašovic, Camp 68, Bemis, W. Va. (2x 18, 19)

POTREBUJEM

starejšo žensko za gospodinjstvo in oskrbo otrok. Pišite na: Charles Renar, 236 Elton St., Brooklyn, N. Y.

Prav vsakdo—

kdor kaj išče; kdor kaj ponuja; kdor kaj kupuje; kdor kaj prodaja; prav vsakdo priznava, da imajo čudovit uspeh —

MALI OGLASI
v "Glas Naroda".

Schiffrer; West Newton, Joseph Jovan; White Valley, Jurij Preilich; Willock, J. Pernel.

West Virginia: Cocketon, Frank Kocian.

Wisconsin: Milwaukee, Joseph Tratnik in Jos Koren; Racine in okolico, Frank Je lenc; Sheboygan, H. Svetlin.

Washington: Black Diamond, G. J. Forenata.

Wyoming: Rock Springs, Louis Taucher.

Poleg gorinavedenih so pooblašteni pobirati naročnino tudi vsi tajniki J. S. K. J.

NEW YORK: Gowanda, Karl Sternisha; Little Falls, Frank Maale.

OHIO: Barberton, A. Okolish, John Balant; Cleveland, Anton Bobek, Anton Simčič in Charles Karlinger; Collinwood, Math. Slapnik; Lorain, Louis Balan in J. Kunise; Niles, Frank Kogovšek; Youngstown, Anton Kikelj.

Pennsylvania: Ambridge, Frank Jakabe; Bensmer, Louis Hribar; Braddock, J. A. Gerna; Broughton, Anton Ipavec; Burdine, John Demshar; Conemaugh, Vid Romanek in J. Bresovec; Claridge, Anton Kozaglov, Fr. Tushar, A. Jerina; Dunlo Ant. Tauselj; Export, Louis Supančič, Forest City, Math Kamin; Farrell, Jerry Okorn; Imperial, Val. Pernel; Greensburg, Frank Novak; Homer City in okolico, Frank Farenchak; Irwin, Mike Paushek; Johnstown, John Polanc in Martin Koroshe; Luzerne; Anton Osolnik; Lloydell, John Jereb, Midway, John Žust; Moon Run, Fr. Maček in Fr. Podmilšek; Pittsburgh, Z. Jakabe, Ig. Magister, Vinc. Arb in U. Jakobich; Reading, J. Pender; Steelton, A. Hren; Turtle Creek in okolico, Fr.

OHIO: Barberton, A. Okolish, John Balant; Cleveland, Anton Bobek, Anton Simčič in Charles Karlinger; Collinwood, Math. Slapnik; Lorain, Louis Balan in J. Kunise; Niles, Frank Kogovšek; Youngstown, Anton Kikelj.

Pennsylvania: Ambridge, Frank Jakabe; Bensmer, Louis Hribar; Braddock, J. A. Gerna; Broughton, Anton Ipavec; Burdine, John Demshar; Conemaugh, Vid Romanek in J. Bresovec; Claridge, Anton Kozaglov, Fr. Tushar, A. Jerina; Dunlo Ant. Tauselj; Export, Louis Supančič, Forest City, Math Kamin; Farrell, Jerry Okorn; Imperial, Val. Pernel; Greensburg, Frank Novak; Homer City in okolico, Frank Farenchak; Irwin, Mike Paushek; Johnstown, John Polanc in Martin Koroshe; Luzerne; Anton Osolnik; Lloydell, John Jereb, Midway, John Žust; Moon Run, Fr. Maček in Fr. Podmilšek; Pittsburgh, Z. Jakabe, Ig. Magister, Vinc. Arb in U. Jakobich; Reading, J. Pender; Steelton, A. Hren; Turtle Creek in okolico, Fr.

OHIO: Barberton, A. Okolish, John Balant; Cleveland, Anton Bobek, Anton Simčič in Charles Karlinger; Collinwood, Math. Slapnik; Lorain, Louis Balan in J. Kunise; Niles, Frank Kogovšek; Youngstown, Anton Kikelj.

Pennsylvania: Ambridge, Frank Jakabe; Bensmer, Louis Hribar; Braddock, J. A. Gerna; Broughton, Anton Ipavec; Burdine, John Demshar; Conemaugh, Vid Romanek in J. Bresovec; Claridge, Anton Kozaglov, Fr. Tushar, A. Jerina; Dunlo Ant. Tauselj; Export, Louis Supančič, Forest City, Math Kamin; Farrell, Jerry Okorn; Imperial, Val. Pernel; Greensburg, Frank Novak; Homer City in okolico, Frank Farenchak; Irwin, Mike Paushek; Johnstown, John Polanc in Martin Koroshe; Luzerne; Anton Osolnik; Lloydell, John Jereb, Midway, John Žust; Moon Run, Fr. Maček in Fr. Podmilšek; Pittsburgh, Z. Jakabe, Ig. Magister, Vinc. Arb in U. Jakobich; Reading, J. Pender; Steelton, A. Hren; Turtle Creek in okolico, Fr.

OHIO: Barberton, A. Okolish, John Balant; Cleveland, Anton Bobek, Anton Simčič in Charles Karlinger; Collinwood, Math. Slapnik; Lorain, Louis Balan in J. Kunise; Niles, Frank Kogovšek; Youngstown, Anton Kikelj.

Pennsylvania: Ambridge, Frank Jakabe; Bensmer, Louis Hribar; Braddock, J. A. Gerna; Broughton, Anton Ipavec; Burdine, John Demshar; Conemaugh, Vid Romanek in J. Bresovec; Claridge, Anton Kozaglov, Fr. Tushar, A. Jerina; Dunlo Ant. Tauselj; Export, Louis Supančič, Forest City, Math Kamin; Farrell, Jerry Okorn; Imperial, Val. Pernel; Greensburg, Frank Novak; Homer City in okolico, Frank Farenchak; Irwin, Mike Paushek; Johnstown, John Polanc in Martin Koroshe; Luzerne; Anton Osolnik; Lloydell, John